

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 września 2017 r.

WK-I.431.1.10.2017

**Pan
Sławomir Stanisław Wawrzyński
Wójt Gminy Stara Biała**

**Urząd Gminy Stara Biała
ul. Jana Kazimierza 1
09-411 Biała**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 258 § 1 pkt 5 kpa² Mariola Wajszczak – inspektor wojewódzki oraz Hanna Makówka – starszy inspektor w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły kontrolę w Urzędzie Gminy Stara Biała, z siedzibą w Białej przy ul. Jana Kazimierza 1.

Kontrola obejmowała realizację zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- wydawania, odmowy wydania oraz cofania zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 2 lutego 2017 r.,
 - zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.,
- a także załatwianie skarg i wniosków przez organy gminy w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 2 lutego 2017 r.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.). Od 27 czerwca 2017 r. obowiązuje tekst jednolity ustawy opublikowany w Dz. U. z 2017 r. poz. 1257.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 17 sierpnia 2017 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie, odmowa wydania oraz cofanie zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Stara Biała wydał 30 zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, trzy decyzje zmieniające wydane zezwolenie oraz 26 decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń. Badaniu poddano 25 decyzji zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych³, 3 decyzje zmieniające wydane zezwolenie⁴ oraz 6 decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń⁵.

W kontrolowanym okresie nie wydawano zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych, zezwoleń na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć, a także decyzji cofających lub odmawiających udzielenia zezwolenia.

Wszystkie poddane badaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydano zgodnie z właściwością rzeczową oraz miejscową organu, oddzielnie dla każdego rodzaju napojów alkoholowych, na czas oznaczony, zgodnie z wymogami art. 18 ust. 1, 3 i 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości⁶, a także z zachowaniem terminów określonych w art. 35 kpa. Wydanie każdego z poddanych kontroli zezwoleń poprzedziło uzyskanie – wyrażonych w formie postanowień – pozytywnych opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej (dalej GKRPA). Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naliczono i pobierano w prawidłowej wysokości, zgodnie z zasadami określonymi w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Przestrzegano ustalonego

³ Dotyczy 21 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży oznaczonych: I.1.A.2016, I.1.B.2016, I.1.C.2016, I.2.A.2016, I.2.B.2016, I.2.C.2016, I.A.3.2016, I.B.3.2016, I.C.3.2016, I.A.6.2016, I.B.6.2016, I.C.5.2016, I.A.5.2016, I.B.5.2016, I.C.4.2016, I.A.8.2016 (SO.7340.13.2016), I.B.8.2016, I.C.7.2016, I.A.8.2016 (SO.7340.14.2016), I.B.9.2016, I.C.8.2016 i 4 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży oznaczonych: II.A.1.2016, II.A.3.2016, II.B.1.2016, II.A.2.2016.

⁴ Dotyczy 3 decyzji zmieniających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych oznaczonych jednym znakiem SO.7340.5.2016.

⁵ Dotyczy decyzji oznaczonych: SO.7340.3.A.2016, SO.7340.3.B.2016, SO.7340.3.C.2016 oraz 3 decyzji oznaczonych tym samym numerem SO.7340.2.2016.

⁶ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.).

w uchwale Rady Gminy Stara Biała limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad ich usytuowania.

Decyzje wygaszające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydane zostały po zaistnieniu przesłanek uzasadniających takie działanie, określonych w art. 18 ust. 12 pkt 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Poddane badaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydane decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwoleń zostały doręczone stronom zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 i 46 § 1 kpa.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie 14 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych⁷ na podstawie 5 wniosków, w których zamiast siedziby przedsiębiorcy podano adres jego zamieszkania. Wskazać należy, że zgodnie z art. 18 ust. 5 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości wniosek o wydanie zezwolenia zawiera „*oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania*”. W konsekwencji powyższego w ww. zezwoleniach wskazano podane przez wnioskodawców adresy⁸. Ponadto w 3 zezwoleniach⁹ wskazano adres zamieszkania przedsiębiorcy, pomimo, że we wniosku prawidłowo podano adres siedziby przedsiębiorcy.
2. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań wybranych przepisów kpa, poprzez:
 - niewskazanie we wszystkich poddanych badaniu zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych – uzasadnienia faktycznego i prawnego oraz w decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń – uzasadnienia prawnego. Zaniechaniem powyższym naruszono art. 107 § 1 pkt 6 kpa, stanowiący, że decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, przy czym zgodnie z art. 107 § 3 kpa uzasadnienie faktyczne powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione oraz dowodów, na których się oparł, a uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem

⁷ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: I.1.A.2016, I.1.B.2016, I.1.C.2016, I.2.A.2016, I.2.B.2016, I.2.C.2016, I.A.3.2016, I.B.3.2016, I.C.3.2016, I.A.5.2016, I.B.5.2016, I.A.8.2016 (SO.7340.13.2016), I.B.8.2016, I.C.7.2016.

⁸ Z wyjątkiem zezwolenia oznaczonego I.1.C.2016, w którym wskazano adres punktu sprzedaży.

⁹ Dotyczy zezwoleń oznaczonych I.A.6.2016, I.B.6.2016, I.C.5.2016.

przepisów prawa. W ww. decyzjach nie powołano się na art. 107 § 4 kpa umożliwiający odstępianie od uzasadnienia decyzji;

- niezawiadomienie stron we wszystkich poddanych badaniu sprawach zakończonych wydaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zwróceniu się do GKRPA o zajęcie stanowiska. Zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Gminy strony przy składaniu wniosku były informowane ustnie, że zezwolenie wydane będzie po otrzymaniu opinii GKRPA. Stosownie jednak do art. 106 § 2 w związku z art. 14 kpa organ załatwiający sprawę, zwracając się do innego organu o zajęcie stanowiska, zawiadamia o tym stronę w formie pisemnej, w związku z czym udzielenie informacji o procedurze nie odpowiada wymogom poinformowania o faktycznym dokonaniu czynności.

3. Przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej CEIDG) informacji o wydaniu 24 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także sześciu decyzji wygaszających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z naruszeniem terminu określonego w art. 37 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁰, a mianowicie:

- informację o wydaniu dziewiętnastu zezwoleń¹¹ i trzech decyzji wygaszających zezwolenia¹² przekazano do CEIDG przed datą, w której stały się ostateczne, tj. od dnia odbioru decyzji do 14 dni od jej doręczenia;
 - informację o wydaniu sześciu zezwoleń¹³ przekazano do CEIDG po upływie odpowiednio 16 i 14 dni od daty uzyskania przymiotu ostateczności;
 - informację o wydaniu trzech decyzji wygaszających zezwolenia¹⁴ przekazano do CEIDG po upływie ponad trzech miesięcy od daty uzyskania przymiotu ostateczności.
- Stwierdzono również, że w przypadku dziewięciu zezwoleń oraz pięciu decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń do CEIDG przekazano niepoprawne dane, tj.:
- w przypadku jednego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży

¹⁰ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

¹¹ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: I.A.3.2016, I.B.3.2016, I.C.3.2016, I.A.6.2016, I.B.6.2016, I.C.5.2016, I.A.5.2016, I.B.5.2016, I.C.4.2016, I.A.8.2016 (SO.7340.13.2016), I.B.8.2016, I.C.7.2016, I.A.8.2016 (SO.7340.14.2016), I.B.9.2016, I.C.8.2016, II.A.1.2016, II.A.3.2016, II.B.1.2016, II.A.2.2016.

¹² Dotyczy decyzji oznaczonych tym samym znakiem SO.7340.2.2017 o stwierdzeniu wygaśnięcia zezwoleń: I.A.3.2016, I.B.3.2016, I.C.3.2016.

¹³ Dotyczy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oznaczonych: I.1.A.2016, I.1.B.2016, I.1.C.2016 oraz I.2.A.2016, I.2.B.2016, I.2.C.2016.

¹⁴ Dotyczy decyzji oznaczonych: SO.7340.3.A.2016, SO.7340.3.B.2016, SO.7340.3.C.2016.

wprowadzono błędny numer dokumentu, tj. I.B.3.2016 zamiast I.C.3.2016;

- w przypadku zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oznaczonego II.A.1.2016 wprowadzono błędną datę upływu ważności zezwolenia, tj. „2026-06-30”, zamiast „2026-06-10”;
- w przypadku dwóch decyzji wygaszających zezwolenia¹⁵ wprowadzono datę nadania rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy decyzje te nie były opatrzone taką klauzulą;
- w przypadku 7 zezwoleń¹⁶ oraz 3 decyzji wygaszających zezwolenia¹⁷ wprowadzono błędną datę uprawomocnienia się decyzji.

Zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 2 w związku z ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, informacje o uzyskaniu i wygaśnięciu uprawnień wynikających z zezwolenia są przekazywane do CEIDG niezwłocznie, nie później niż następnego dnia roboczego po uzyskaniu informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą wraz z podaniem daty uprawomocnienia i znaku sprawy.

Ponadto stwierdzono, że:

- w przypadku dwóch wniosków o wydanie sześciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych¹⁸ dołączono zaświadczenia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, odpowiednio z 15 listopada 2010 r. i z 14 stycznia 2011 r., o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej. Biorąc pod uwagę, że wnioski złożono w 2016 r., załączone do nich dokumenty powinny zostać zweryfikowane pod kątem ich aktualności;
- w podstawie prawnej trzech decyzji oznaczonych SO.7340.3.A.2016, SO.7340.3.B.2016 i SO.7340.3.C.2016 stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wskazano odpowiednio w dwóch pierwszych przypadkach art. 18 ust. 12 pkt 1, a w trzecim – art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, podczas gdy podstawą wygaśnięcia zezwoleń był art. 18 ust. 12 pkt 3 ww. ustawy dotyczący zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży; z kolei w trzech decyzjach zmieniających zezwolenia oznaczonych

¹⁵ Dotyczy decyzji oznaczonych: SO.7340.3.B.2016, SO.7340.3.C.2016.

¹⁶ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: I.1.A.2016, I.1.B.2016, I.1.C.2016, I.2.A.2016, I.2.B.2016, I.2.C.2016, I.A.3.2016.

¹⁷ Dotyczy 3 decyzji oznaczonych tym samym znakiem SO.5340.2.2017.

¹⁸ Dotyczy spraw oznaczonych SO.7340.8.2016 i SO.7340.14.2016.

- tym samym znakiem SO.7340.5.2016 przywołano art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości bez wskazania konkretnej jednostki redakcyjnej. Działaniem takim nie zapewniono stronom prawidłowej informacji o podstawie prawnej rozstrzygnięcia;
- w aktach badanych spraw nie utrwalono w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji ustaleń ustnych z przedsiębiorcą dotyczących czasu obowiązywania zezwolenia, niezgodnie z zasadą pisemności określoną w art. 14 kpa. Sekretarz Gminy wyjaśniła, że „(...) *Pracownik odpowiedzialny za przygotowywanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustnie uzgadniał z przedsiębiorcą 10-letni okres ważności zezwoleń, jednakże na tę okoliczność nie sporządził odpowiedniej adnotacji lub protokołu (...)*”;
 - w decyzji oznaczonej SO.7340.3.B.2016 stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) wskazano błędny numer wygaszanego zezwolenia, tj. I/2-C/2011 zamiast I/2-B/2011, jak również wskazano termin wygaszenia zezwolenia niezgodny z datą określoną we wniosku przedsiębiorcy;
 - w jednej decyzji oznaczonej SO.7340.2.2016 stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo wskazano błędnie datę wydania decyzji, tj. 9 stycznia 2016 r. zamiast 9 stycznia 2017 r.;
 - w aktach poddanych kontroli spraw nie utrwalono faktu doręczenia stronie jednego postanowienia GKRPA¹⁹ oraz daty doręczenia dwóch postanowień GKRPA²⁰, czym naruszono wymogi określone w art. 39 i 46 § 1 kpa, zgodnie z którymi „*Organ, administracji publicznej doręcza pisma za pokwitaniem (...)*” oraz „*Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia*”.

Ponadto ustalono, że opracowany w urzędzie wzór wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych obowiązujący w okresie objętym kontrolą nie odpowiadał wymogom określonym w art. 18 ust. 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, tj. nie zawierał pozycji przewidzianej na wpisanie numeru w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, stosownie do art. 18 ust. 5 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przewidywał załączenie opinii rady mieszkańców osiedla, czym naruszono art. 6 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności

¹⁹ Dotyczy postanowienia oznaczonego: SO.7340.16.2016.

²⁰ Dotyczy postanowień oznaczonych: SO. 7340.8.2016, SO.7340.13.2016.

gospodarczej, zgodnie z którym „*Właściwy organ nie może żądać ani uzależniać swojej decyzji w sprawie podjęcia, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej przez zainteresowaną osobę od spełnienia przez nią dodatkowych warunków, w szczególności od przedłożenia dokumentów lub ujawnienia danych, nieprzewidzianych przepisami prawa*”. Wskazać dodatkowo należy, że wzór wniosku nie przewidywał określenia informacji, czy zezwolenie ma dotyczyć sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, a także wskazywał błędny rodzaj zezwolenia uprawniającego do sprzedaży napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa wskazując „*do 4,5 % zawartości piwa*”.²¹

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na wydawaniu zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że poddane kontroli zezwolenia wydawano terminowo, z zachowaniem właściwości organu, prawidłowo określając w nich okres, na jaki zezwolenie może być wydane, jak również opłata za korzystanie z zezwoleń pobierana była terminowo i we właściwych wysokościach. Ponadto przed wydaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zasięgano opinii GKRPA, a decyzje wygaszające zezwolenia wydawane były po zaistnieniu przesłanek uzasadniających takie działanie. Mając natomiast na uwadze, że wystąpiły przypadki nieprawidłowej weryfikacji wniosków, niekompletności decyzji dotyczących udzielenia oraz wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, nieterminowe przekazywanie do CEIDG określonych danych, jak również inne uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

²¹ W trakcie trwania czynności kontrolnych opracowano nowe formularze: wzór wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz wzór wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, które dostosowano do wymagań art. 18 ust. 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

II. Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

W okresie poddanym kontroli przyjęto 507 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 29 lutego 2016 r. przyjęto 290 wniosków, zaś w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2016 r. – 217 wniosków. Na podstawie ww. podań Wójt Gminy Stara Biała wydał 507 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego. Kontroli poddano 40 spraw, z czego 20 zakończonych w pierwszym okresie rozliczeniowym²² oraz 20 – w drugim okresie rozliczeniowym 2016 r.²³

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego były kompletne, zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego²⁴ oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego²⁵. Liczba faktur VAT załączonych do wniosków była zgodna z zadeklarowaną przez wnioskodawców. Faktury VAT stanowiące załączniki do podań dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany stosownie do art. 6 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, tj. w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, a także opatrzone były adnotacją o treści „*przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*” oraz podpisem upoważnionego pracownika, zgodnie z art. 6 ust. 4 ww. ustawy.

Badane decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zawierały elementy, o których mowa art. 107 § 1 kpa oraz zostały wydane w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego i podpisane przez Wójta Gminy Stara Biała. We wszystkich poddanych kontroli decyzjach

²² Dotyczy decyzji o numerach: 3153.700065.2016.1, 3153.210222.2016.1, 3153.80012.2016.1, 3153.170080.2016.1, 3153.10029.2016.1, 3153.70018.2016.1, 3153.100014.2016.1, 3153.130053.2016.1, 3153.120055.2016.1, 3153.250045.2016.1, 3153.210007.2016.1, 3153.30099.2016.1, 3153.270006.2016.1, 3153.100012.2016.1, 3153.110044.2016.1, 3153.100016.2016.1, 3153.100017.2016.1, 3153.280031.2016.1, 3153.130009.2016.1, 3153.22013.2016.1.

²³ Dotyczy decyzji o numerach: 3153.40018.2016.2, 3153.100033.2016.2, 3153.210007.2016.2, 3153.100016.2016.2, 3153.80012.2016.2, 3153.70023.2016.2, 3153.110044.2016.2, 3153.10029.2016.2, 3153.70103.2016.2, 3153.100061.2016.2, 3153.270006.2016.2, 3153.40009.2016.2, 3153.70093.2016.2, 3153.100032.2016.2, 3153.70140.2016.2, 3153.70018.2016.2, 3153.130009.2016.2, 3153.50037.2016.2, 3153.220113.2016.2, 3153.28031.2016.2.

²⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 789).

²⁵ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340).

zwrot podatku akcyzowego obliczono zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, a limit zwrotu – zgodnie z art. 4 ust. 2 powyższej ustawy.

W badanym okresie na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji Gmina Stara Biała otrzymała dotację w łącznej kwocie 494 695,76 zł, z której 484 995,85 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 9 699,91 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów.

W poddanych kontroli sprawach wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych w dniach 29 kwietnia i 28 października 2016 r.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego były kompletne i zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej²⁶.

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego były kompletne, zostały sporządzone na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1-4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej oraz złożone z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych²⁷ Wójt Gminy Stara Biała podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2016 r. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu w dniu 1 lutego 2017 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w rozstrzygnięciu wszystkich poddanych badaniu decyzji wymaganego ustawowo zapisu dotyczącego części limitu pozostałej do wykorzystania. Zaniechaniem takim naruszono wymóg zawarty w art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zgodnie z którym decyzja w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawiera „*limit ustalony w sposób określony w art. 4 ust. 2, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania*”. Ww. przepis ma zastosowanie zarówno do decyzji wydawanych w pierwszej, jak i drugiej turze roku. Wskazać przy tym należy, że w przypadku

²⁶ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r. poz. 1339).

²⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.).

przyznania zwrotu producentom rolnym zarówno w pierwszej, jak i drugiej turze danego roku, część limitu pozostała do wykorzystania (limit w drugiej turze) stanowi kwotę limitu pomniejszoną o zwrot dokonany w pierwszej turze danego roku i – w przypadku braku zmian powierzchni będącej podstawą ustalenia limitu w ciągu roku – powinna być tożsama w decyzjach wydawanych w obu turach; w przypadku przekroczenia limitu w pierwszej turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania w drugiej turze wynosi 0 zł, a w przypadku wydawania decyzji producentom rolnym po raz pierwszy w drugiej turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania jest równa ustalonemu limitowi.

2. Nieprawidłowe określenie we wniosku gminy o przekazanie dotacji celowej złożonym za okres od 1 do 31 sierpnia 2016 r. – łącznej kwoty limitu zwrotu podatku do wykorzystania w okresie, za który zostały złożone wnioski w ramach rocznego limitu (wskazano 151 613,74 zł zamiast 173 070,36 zł). Powyższe wynikało z nieprawidłowego wyliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dokonanego w pierwszej turze 2016 r. dla tych wnioskodawców, którzy ponownie złożyli wnioski w drugiej turze 2016 r.
3. Nieprawidłowe określenie w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres od 1 do 31 października 2016 r. – kwoty dokonanego zwrotu podatku akcyzowego w poprzednim okresie sprawozdawczym roku, za który jest składane sprawozdanie (wskazano 182 855,58 zł zamiast 161 398,96 zł), a w konsekwencji wskazanie błędnej kwoty zwrotu podatku akcyzowego do wykorzystania w okresie, za który jest składane sprawozdanie w ramach rocznego limitu (151 613,74 zł zamiast na 173 070,36 zł); drugi z ww. błędów przeniesiono do rozliczenia dotacji za okres od 1 do 31 października 2016 r.
4. Nieprawidłowe określenie w rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym – łącznej powierzchni użytków rolnych zgłoszonych przez producentów rolnych (wskazano 5 639,4866 ha zamiast 6 023,9892 ha), a w konsekwencji – łącznej kwoty rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego (wskazano 484 995,85 zł zamiast 518 063,07 zł); drugi z ww. błędów przeniesiono do rocznego rozliczenia dotacji.

Popełnione błędy w dokumentacji związanej z pozyskaniem i rozliczeniem dotacji nie miały wpływu na wysokość otrzymanej dotacji oraz wypłaconego producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Korekty danych w siedmiu wnioskach producentów rolnych, których dokonano w części dotyczącej wskazania załączników do wniosku²⁸ oraz w oświadczeniu o powierzchni użytków rolnych²⁹ – bez ich podpisu lub parafowania. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku producenta rolnego powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny, a obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem lub parafą wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny³⁰.
2. Złożenie nieczytelnego podpisu pod rocznym i okresowymi sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi, a także rozliczeniami dotacji. Istotą czytelnego podpisu jest możliwość identyfikacji osoby, która go złożyła. Przyjmuje się, że czytelny podpis oznacza imię i nazwisko lub co najmniej nazwisko podpisującego³¹. Zgodnie z wzorami okresowych rozliczeń dotacji celowej oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego, stanowiącymi załączniki nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, nadesłane do wojewody dokumenty powinny zostać opatrzone pieczęcią i czytelnym podpisem wójta, burmistrza (prezydenta miasta).

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt weryfikacji kompletności wniosków producentów rolnych i ich załączników oraz terminowości składania tych wniosków, prawidłowość rozpatrzenia wniosków, zachowanie właściwości miejscowej organu, terminowość wydawania decyzji, kompletność i terminowość składania wniosków o przekazanie dotacji oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego, terminowość wypłat zwrotu podatku producentom rolnym, a także terminowość podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono

²⁸ Dotyczy wniosku zakończonego wydaniem decyzji o numerze 3153.130053.2016.1.

²⁹ Dotyczy wniosków zakończonych wydaniem decyzji o numerach: 3153.10029.2016.1, 3153.250045.2016.1, 3153.210007.2016.1, 3153.40018.2016.2, 3153.210007.2016.2, 3153.100032.2016.2.

³⁰ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.).

³¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 lutego 2010 r., sygn. III SA/WA 1657/09.

nieprawidłowości w zakresie kompletności decyzji oraz poprawności wniosków gminy o przyznanie dotacji, sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz rozliczeń dotacji, a także inne uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

III. Przyjmowanie oraz załatwianie skarg i wniosków przez organy gminy

W jednostce kontrolowanej prowadzono wspólny rejestr skarg i wniosków kierowanych do Wójta oraz Rady Gminy Stara Biała, zawierający dane pozwalające na określenie daty wpływu skargi lub wniosku, a także sposobu i terminu ich załatwiania zgodnie z art. 254 kpa.

W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków zaewidencjonowano jedną skargę, o której mowa w art. 227 kpa, natomiast nie odnotowano wpływu wniosków ani nie wystąpiły przypadki indywidualnych przyjęć obywateli w sprawach skarg lub wniosków. Kontroli poddano zarejestrowaną skargę³², która została rozpoznana zgodnie z właściwością organu, w terminie określonym w art. 237 § 1 kpa, o czym zawiadamiano skarżącego, stosownie do art. 237 § 3 kpa. Dokumentację ww. sprawy przechowywano w teczce aktowej oznaczonej zgodnie z rozporządzeniem w sprawie instrukcji kancelaryjnej.³³

W kontrolowanej jednostce spełniono wymóg określony w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków³⁴, zgodnie z którym *„Przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom.”*

W budynku urzędu stosownie do art. 253 § 4 kpa oraz § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia znajdowała się informacja wizualna dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków przez Wójta Gminy Stara Biała, z której wynikało, że przyjęcia obywateli odbywają się w środy w godzinach od 16:00 do 17:00, tj. zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 253 § 3 kpa.

W celu zbadania prawidłowości kwalifikacji pism wpływających do urzędu kontrolą objęto 633 spośród 13.817 pozycji odnotowanych w okresie kontrolowanym w dzienniku

³² Sprawa oznaczona KIK.1510.3.2015.

³³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67, ze sprost.).

³⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

korespondencji wpływającej do urzędu, ustalając, że żaden z przeanalizowanych wpisów nie określał przedmiotu pisma jako sprawy z zakresu skarg i wniosków.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewskazaniu w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi pouczenia o treści art. 239 kpa. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 238 § 1 kpa, zgodnie z którym zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać pouczenie w przedmiotowym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na przyjmowaniu oraz załatwianiu skarg i wniosków przez Wójta Gminy Stara Biała ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce spełniony został obowiązek powierzenia zadania przyjmowania i koordynowania rozpatrywania skarg i wniosków wyodrębnionej komórce i wyznaczonym pracownikom, dostosowania dni i godzin przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków przez Wójta do potrzeb ludności oraz wywieszenia w siedzibie organu informacji wizualnej w tym zakresie. Organ gromadził dokumenty oraz prowadził rejestr skarg i wniosków w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminów ich załatwiania, prawidłowo zakwalifikował pismo jako skargę i rozpoznał ją zgodnie z właściwością, w przepisany terminie, o czym zawiadomiono skarżącego. Mając natomiast na uwadze, że ww. zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi było niekompletne, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuje Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych po weryfikacji prawidłowości danych zawartych we wnioskach o ich wydanie, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 18 ust. 5 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
2. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań przepisów kpa, poprzez:
 - wskazywanie w decyzjach zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych oraz stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń uzasadnienia faktycznego i prawnego, zgodnie z art. 107 § 1 kpa lub informacji o odstąpieniu od uzasadnienia decyzji, w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art. 107 § 4 kpa;
 - pisemne informowanie stron, które złożyły wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o zwróceniu się do GKRPA o zajęcie stanowiska oraz

dokumentowania tego faktu w aktach spraw, zgodnie wymogiem określonym w art. 106 § 2 kpa w związku z art. 14 kpa.

3. Terminowego przekazywania do CEIDG informacji o udzielonych zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydanych decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń, zgodnie z wymogami określonymi w art. 37 ust. 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz prawidłowego wskazywania informacji dotyczących ww. spraw, a w szczególności daty, w której decyzje stały się ostateczne, daty upływu ważności zezwolenia i numeru dokumentu oraz niewskazywania bezpodstawnie daty nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.
4. Wskazywania w rozstrzygnięciach decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego „części limitu pozostałej do wykorzystania”, zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.
5. Rzetelnego sporządzania wniosków o przekazanie dotacji celowej oraz okresowych sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego.
6. Wskazywania w zawiadomieniach o odmownym załatwieniu skargi pouczenia o treści art. 239 kpa, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 238 § 1 kpa.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- weryfikacji aktualności zaświadczeń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, dołączonych do wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- wskazywania w podstawach prawnych decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz decyzji zmieniających zezwolenia – właściwych przepisów prawa stanowiących podstawę ich wydania;
- utrwalania w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji ustnych ustaleń z przedsiębiorcą dotyczących czasu obowiązywania zezwolenia, zgodnie z zasadą pisemności określoną w art. 14 kpa;
- wskazywania w decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych prawidłowego numeru i daty wydania wygaszanego zezwolenia oraz terminu wygaszenia zgodnego z określonym przez przedsiębiorcę;
- utrwalania w aktach spraw faktu doręczenia stronom postanowień GKRPA, zgodnie z art. 39 i 46 § 1 kpa;
- weryfikacji prawidłowości dokonywania korekt we wnioskach producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego pod kątem opatrzenia ich podpisem bądź parafą wnioskodawcy;

- zamieszczania na sprawozdaniach rzeczowo-finansowych i rozliczeniach dotacji z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego czytelnego podpisu osoby upoważnionej do jego złożenia, zgodnie z załącznikami nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Jednocześnie informuję, że w związku z opracowaniem w toku kontroli nowych formularzy wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które dostosowano do wymagań art. 18 ust. 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, odstąpiono od formułowania wniosku pokontrolnego w przedmiotowym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej³⁵ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. Wojewody Mazowieckiego

Daniel Zaprzala

Dyrektor Wydziału Kontroli

³⁵ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).